

เด็กไทยเกิดใหม่ทุกคน รู้ผลธาลัสซีเมีย ด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

รู้เร็ว รักษาเร็ว ลดความรุนแรง มุ่งสู่คนไทยรุ่นใหม่ปลอดโรคธาลัสซีเมีย

กระทรวงสาธารณสุข โดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มูลนิธิโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียแห่งประเทศไทย และภาคีเครือข่าย ร่วมกันขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ “ประชากรรุ่นใหม่ปลอดโรคธาลัสซีเมีย” โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีห้องปฏิบัติการขั้นสูง ตรวจวินิจฉัยโรคให้มีความแม่นยำสูงสุด สามารถระบุพาหะและตัวแปรพันธุกรรมที่ซับซ้อนเพื่อการรักษาได้อย่างตรงจุดแม่นยำนำเข้าสู่ระบบบริการและผลักดันให้เป็นสิทธิประโยชน์เพื่อให้ทุกคนเข้าถึงได้ พร้อมเร่งยกระดับห้องปฏิบัติการเครือข่ายทั่วประเทศให้มีคุณภาพมาตรฐานและจัดทำฐานข้อมูลระดับประเทศ เพื่อใช้สนับสนุนการวางนโยบายเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วันนี้ (22 กรกฎาคม 2569) ที่โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร นายอาทิตย์ หมีทอง เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานเปิดการประชุมสัมมนาวิชาการธาลัสซีเมียแห่งชาติ ครั้งที่ 27 ประจำปี 2569 ภายใต้แนวคิด “Thalassemia-Free Generations Through Advanced Laboratory Technologies : หยุดยั้งธาลัสซีเมีย ส่งต่ออนาคตไทย ด้วยเทคโนโลยีห้องปฏิบัติการขั้นสูง” พร้อมมอบโล่เกียรติคุณแก่บุคคลและองค์กรที่มีผลการดำเนินงานธาลัสซีเมียดีเด่นระดับประเทศ โดยมี ดร.นพ.สราวุฒิ บุญสุข อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศ.นพ.สุทัศน์ ฟูเจริญ ประธานมูลนิธิโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียแห่งประเทศไทย ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ วิทยากรชาวไทยและต่างประเทศ แพทย์ พยาบาล นักเทคนิคการแพทย์ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์และผู้ปฏิบัติงานจากทั่วประเทศ เข้าร่วมกว่า 500 คน

ในงานมีปาฐกถาเกียรติยศเพื่อเชิดชูเกียรติ ศ.เกียรติคุณ พญ.คุณหญิงสุดศราคร ตั้งจินดา การบรรยายพิเศษจากวิทยากรต่างประเทศจากจีนและอินเดีย รวมถึงการเสวนาและสัมมนาวิชาการหัวข้อสำคัญ อาทิ Gene Therapy, Advanced Laboratory Technologies for Diagnosis และ Preimplantation Genetic Testing ซึ่งล้วนสะท้อนความมุ่งมั่นของกระทรวงสาธารณสุขในการขับเคลื่อนงานป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมียอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

นายอาทิตย์ หมีทอง เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า โรคโลหิตจางธาลัสซีเมียเป็นโรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมทำให้เกิดภาวะโลหิตจางตั้งแต่กำเนิดและต้องได้รับการรักษาต่อเนื่องขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรง บางรายจำเป็นต้องได้รับเลือดเป็นประจำตลอดชีวิต หรือได้รับการรักษาทางเลือกอื่น เช่น การปลูกถ่ายไขกระดูก เป็นต้น ประเทศไทยค้นพบโรคธาลัสซีเมียมายาวนานกว่า 70 ปี ปัจจุบันมีผู้ที่เป็นพาหะสูงถึงร้อยละ 30-40 หรือประมาณ 18-24 ล้านคน พบเด็กเกิดใหม่ที่มีความเสี่ยงเป็นโรคปีละประมาณ 12,000 รายหรือร้อยละ 1 นับว่าเป็นอุบัติการณ์ที่ค่อนข้างสูงส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสร้างภาระงบประมาณในการดูแลรักษากว่า 6,000 ล้านบาทต่อปี กระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญและมีนโยบายในการดำเนินงานในหลายระดับ ตั้งแต่การให้ความรู้แก่ประชาชน การให้คำปรึกษาทางพันธุกรรม การตรวจวินิจฉัยทารกในครรภ์ก่อนคลอด การตรวจวินิจฉัยเพื่อคัดกรองและค้นหาพาหะและผู้ป่วยธาลัสซีเมียอย่างรวดเร็วแม่นยำ ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีห้องปฏิบัติการขั้นสูงจึงมีความสำคัญการพัฒนาเครือข่ายห้องปฏิบัติการเพื่อควบคุมและป้องกันโรคธาลัสซีเมียที่รวดเร็ว ครบวงจร สามารถดูแลรักษาผู้ป่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และลดจำนวนเด็กเกิดใหม่ที่เป็นโรคได้ในที่สุด

นายอาทิตย์ กล่าวต่อว่า กระทรวงสาธารณสุข โดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสัมมนาวิชาการธาลัสซีเมียแห่งชาติ ในครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสดีที่ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย แพทย์ และผู้เชี่ยวชาญด้านธาลัสซีเมียทั้งในและต่างประเทศ มาร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมถึงนำเสนอความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีห้องปฏิบัติการ และร่วมกันขับเคลื่อนทางยุทธศาสตร์ในการเปลี่ยนผ่านจากการวินิจฉัยพื้นฐานไปสู่การใช้เทคโนโลยีทางห้องปฏิบัติการขั้นสูง สนับสนุนการวินิจฉัยโรคให้มีความแม่นยำสูงสุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายประชากรรุ่นใหม่ปลอดโรคธาลัสซีเมีย

ดร.นพ.สรายุधि บุญสุข อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย พร้อมรับนโยบาย “เด็กไทยเกิดใหม่ทุกคนรู้ผลธาลัสซีเมียด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง” โดยมีการขับเคลื่อนงานนี้มากกว่า 40 ปี และได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่จะนำพาประเทศไทยสู่การยุติวงจรของโรคนี้ อย่างยั่งยืน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายประชากรรุ่นใหม่ปลอดโรคธาลัสซีเมีย ทั้งนี้ การประชุมได้มุ่งเน้นการดำเนินงานให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมใน 3 ประการสำคัญ ได้แก่

1. บูรณาการขับเคลื่อนการนำเทคโนโลยีขั้นสูง เข้าสู่ระบบบริการตรวจคัดกรองโรคในทารกแรกเกิด Newborn Screening (NBS) เพื่อคัดกรองโรคทางพันธุกรรมและโรคอื่นๆ ที่เป็นสาเหตุของภาวะสติปัญญาบกพร่อง ความพิการและการเสียชีวิตในวัยทารกหรือวัยเด็ก โดยใช้กระดาษซับเลือดแห้ง Dried Blood Spot (DBS) ที่เจาะเก็บเลือดจากทารกอายุ 48-72 ชั่วโมงการตรวจคัดกรองโรคธาลัสซีเมียได้ตั้งแต่แรกเกิด จะช่วยให้แพทย์สามารถวินิจฉัยและรักษาภาวะซีดรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว ป้องกันภาวะแทรกซ้อนอันตรายถึงชีวิตและวางแผนครอบครัวในอนาคตได้
2. ยกระดับเครือข่ายห้องปฏิบัติการทั่วประเทศ ให้มีมาตรฐาน พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ
3. บูรณาการสร้างฐานข้อมูลระดับประเทศ (National Data) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในเชิงนโยบายกำหนดยุทธศาสตร์ในการควบคุมป้องกันโรคธาลัสซีเมียสำหรับประเทศไทย

“กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ขอยืนยันในเจตนารมณ์อันแน่วแน่ที่จะระดมสรรพกำลังและขีดความสามารถร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่เป้าหมาย “เจเนอเรชันที่ปลอดธาลัสซีเมีย” และขอขอบคุณหน่วยงานภาคีเครือข่าย คณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ร่วมสนับสนุนภารกิจในครั้งนี้ เพื่ออนาคตของเด็กไทยที่จะเติบโตอย่างแข็งแรงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน” ดร.นพ.สรายุधि กล่าวทิ้งท้าย